

CONCILIUM ROMANUM SUB S. STEPHANO CELEBRATUM.

EX LIBELLO SYNOD.

Σύνδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ; ἐν Ῥώμῃ συναθροισ-
θεῖσα, ὑπὸ Στεφάνου τοῦ ἱερομάρτυρος πάπα ἀποκη-
ρῦσασα τοὺς ἐν τῇ Ἀφρικῇ συνόδῳ παραλόγως ἐπι-
χειρήκοντας ἀναβαπτίζειν τοὺς ἐκ πάσης αἰρέσεως
προσερχομένους τῇ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

*Duo erant, inquit Augustinus in libro de unico Bap-
tismo, cap. 14, eminentissimarum ecclesiarum, Romanæ
scilicet et Carthaginensis, episcopi, Stephanus et Cypri-
anus, ambo in unitate catholica constituti. Erat ea tem-
pestate magnam schisma in Ecclesia propter doctri-
nam de rebaptizatione, quam olim Afri acceperant
ab Agrippino, Carthaginensi episcopo, et quam S.
Cyprianus admodum perveraciter defendebat. Tunc
papa Stephanus Romæ synodum provincialem collegit,
ut ait auctor Synodici; ubi cum cæteris quidem collegis
suis, ut loquitur Vincentius Lirinensis, sed tamen
præ cæteris in eam doctrinam invecus est. Denique,*

Synodus divina et sacra provincialis, Romæ col-
lecta a Stephano sancto martyre et papa; quæ eos
qui in Africana synodo sine ratione concesserant eos
rebaptizari qui ex quacumque hæresi ad catholicam
accederent Ecclesiam, abdicavit.

STEPH. BALUZII NOTÆ.

ex ea synodo, ut apparet, celebrem epistolam ad
Africam misit; quæ sane nunc non exstat integra, sed
tantum definitio, quam in Epistola LXXIV ad Pompeium
nobis conservavit S. Cyprianus:

« Si quis ergo a quacumque hæresi venerit ad nos,
nihil innovetur nisi quod traditum est, ut manus illi
imponatur in pœnitentiam; cum ipsi hæretici proprie
alterutrum ad se venientes non baptizent, sed com-
municent tantum. »

Itius Stephani epistolæ meminerunt Eusebius, lib.
VII, cap. 3, et Vincentius Lirinensis in suo Commoni-
torio.

CONCILIA CARTHAGINENSIA ⁽¹⁾.

CARTHAGINENSE CONCILIUM SUB CYPRIANO TERTIUM

ANNO POST CHRISTUM NATUM CCLIII HABITUM.

DE INFANTIBUS BAPTIZANDIS.

PROCEMIUM.

(Erasm., III, 3. Pamel., Rigalt., Baluz., LIX. Paris., LVIII.
Oxon., Lips., LXIV. Routh. Rel. Scrip. p. 74 et 116.)

Anno Christi 257 (2), persecutione cessante, ad
quassatam Ecclesiam componendam, Cyprianus ejus-
que collegæ episcopi Africanæ ecclesiæ, ex more con-
venerunt; partim ut rectam fidem et catholicam uni-
tatem conservarent, partim etiam ut collapsam eccle-
siasticam disciplinam restituerent, ac bonos mores
fidelium informarent. In hac synodo constitutum est
primo, ut diaconus ille, quem Rogatianus de proter-
via et conviciis sibi illatis coram Patribus concilii
denuntiaverat, aut absterneatur, aut, nisi peccatum
emendet, omnino deponatur. Idem de reliquis pro-
tervis et contumeliosis clericis constitutum esse vo-
lens: quia contumacia in clericis subjectis periculosa
sit, ex qua ut plurimum in hæresim prolabi consueve-

B runt. Verba Cypriani responsoria ad Rogatianum hac
de re scribentis hæc sunt: « Hæc sunt initia hæreti-
corum et ortus atque conatus schismaticorum male
cogitantium, ut sibi placeant, ut præpositum superbo
tumore contemnant. Sic de Ecclesia receditur: sic
altare profanum foris collocatur, sic contra pacem
Christi et ordinationem atque unitatem Dei rebel-
latur. Quod si ultra te contumeliis suis exacerbaverit
et provocaverit, fingeris circa cum potestate honoris
tui, ut eum vel deponas vel absterneas. » Secundo hac
eadem synodo patres concilii intelligentes quod Ge-
minius Victor Christianus ex hac vita discedens For-
tunatum quemdam presbyterum testamento suorum
filiorum tutorem nominasset, atque ita, juxta de-
cretum concilii alicujus, olim hac de re in Africa sub
antecessoribus celebrati, pœnam excommunicationis
incurrisset; ipsum Geminium defunctum, eo quod
presbyterum a cultu Dei ad sæcularia avocasset, ex-
communicatum esse denuntiant; ideoque pro defuncto
sacrificium offerri, nomen apud altare nominari se-
vere admodum interdicitur; ipsumque antecessorum
suorum decretum hac synodali constitutione confir-
mant. Hæc constant ex Cypriani epistola 66, qua sic
ait: *Graviter commoti sumus, ego et collegæ mei, qui
presentes aderant, et compresbyteri nostri qui nobis as-
si debant*, etc. BERN. ANNO 257, L. N. 110 15 et 14. Il e

(1) Etsi quæ eo loci colligimus concilia Carthagi-
nensia non eandem rebaptismatis quæstionem agita-
verint, cuncta tamen quasi in unum corpus edenda
esse autumavimus, ut pote iisdem fere temporibus,
sub eodem summo Pontifice, ab eodem Cypriano, ex
iisdem propemodum episcopis habita. EDD.

(2) Est hoc concilium Carthaginense in sub Cy-
priano ut admonet Harduinus, celebratum anno
Christi CCLIII; fictitium autem illud putat Pagius ad
ann. Chr. 254, n. 5; quem consule.